

WSPÓŁCZESNA WARTOŚĆ FILOZOFII KLASYCZNEJ

Artur Andrzejuk

(konspekt)

Filozofii „portret własny”

- Filozofia kojarzy się z
 - różnorodnością wykluczających się stanowisk,
 - nierozstrzygalnymi sporami,
 - bezużytecznym pustosłowiem.
- Są to skojarzenia przynajmniej częściowo uzasadnione.

Greckie określenie filozofii

flosafia [philosophía]

- ukochanie mądrości

od:

➤ fila [philía]—miłość

➤ sofa [sophía]—mądrość

Mądrość

- mądrość - cnota intelektualna rozumienia
arch - principia - zasady

- umiejętność wskazywania na przyczyny rzeczy, zjawisk, wydarzeń.
- Mądrość zatem stanowiła próbę odpowiedzi na pytanie *dlaczego?*
 - Wiedza dotyczy tego „co?” i „jak?”
 - Roztropność dotyczy postępowania

Miłość

- Główny „motor” życia i działań;
- Przedmiotem miłości jest zawsze coś dla kogoś ważnego
- Mądrość jako przedmiot miłości jest dla filozofa sensem jego życia
 - Dlatego sofistom nie przyznano miana filozofów
 - A pierwsi chrześcijanie mogli określać siebie jako prawdziwych filozofów

Klasyczna wersja filozofii

- - „bezprzymiotnikowa”
- przymiotniki występują w sensie:
- ➡ historycznym
 - ➡ antropologicznym
 - ➡ światopoglądowym - filozofia chrześcijańska

Arystoteles

THEORIA

- Bezinteresowne poszukiwanie przyczyn

TECHNE

- Budowanie wiedzy służącej celom praktycznym: postępowaniu (etyka) i wytwarzaniu (technika)
- *„Nic tak nie służy praktyce, jak dobra teoria”.*

Każdy człowiek filozofem

Nie można uciec od pytań natury filozoficznej

- kim jestem?
- skąd się wziąłem?
- co czyni mnie człowiekiem?
- czym różnię się od otaczającego mnie świata przyrodniczego?
- jaki jest cel mojej egzystencji?.
- *Od odpowiedzi na te pytania zależy kształt naszego życia, nasze relacje z innymi ludźmi i z przyrodą*

Cel filozofii

- Wynika z rozumności natury i stanowi o specyficznym charakterze tej natury, radykalnie odróżniającym człowieka od otaczającego go

świata.

— samorealizacja człowieka jako istoty rozumnej.

Czym nie jest filozofia- Światopogląd

- Utworzony przez nas wewnętrzny obraz świata z różnych dziedzin, wyznaczający nasze postępowanie
- *Analiza światopoglądu*
 - ➔ decyzja
 - ➔ różnorodność dziedzin
 - ➔ potrzeba światopoglądu - kryteria jego tworzenia

Odmiany światopoglądu

- 1 przyrodniczy
- 2 estetyczny
- 3 religijny
- 4 ateistyczny
- 5 aksjologiczny

Aktualnie w Polsce sposoby uprawiania filozofii

- klasyczny
- pozytywistyczny
- neopoztywistyczny
- irracjonalistyczny

Wnioski

- Filozofia w sensie klasycznym jest umiłowaniem mądrości.
- Mądrość dotyczy przyczyn; stanowi umiejętność odpowiedzi na pytanie „dlaczego?”
- Tak rozumiana filozofia nie jest światopoglądem; stanowi go bowiem zespół dowolnie przyjętych zdań z różnych dziedzin.